

Asia: VN/18706/2020

Lausuntopyyntö luonnoksesta opetus- ja kulttuuriministeriön asetukseksi ammatillisen koulutuksen rahoituksen laskentaperusteista annetun opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksen muuttamiseksi

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset huomiot asetusluonnoksesta

Etelä-Savon maakunnan strategisiksi kärjiksi on valittu metsä, vesi ja ruoka (<https://www.esavo.fi/maakuntastrategia>). Kaikki nämä liittyvät vahvasti luontoon ja sitä kautta luonnonvara-alan koulutuksen järjestämisellä on suuri merkitys maakunnan elinvoimalle ja sen mahdollisuuksille kasvaa.

Rahoitusasetuksen valmistelu näyttää poikkeavan merkittävästi normaalista hyvän hallintotavan mukaisesti valmistelusta, jonka tulee perustua virallisesti todennettavaan työskentelyyn ja, jossa on mukana kaikki tarvittavat tahot, joita asetus koskettaa joko suoraan tai välillisesti.

MTK-Etelä-Savo edellyttää, että ammatillisen koulutuksen rahoituksesta päätettäessä katsotaan koulutuksen tarvetta ja tilaa laajemmin kuin vain rahoituksen näkökulmasta. Ammatillisessa koulutuksessa on mitä suurimmassa määrin kyse alueen, tässä tapauksessa Etelä-Savon maakunnan elinvoimaisuudesta.

Huomiot ehdotetusta opiskelijavuoden määritelmästä

Luonnonvara-ala toimii nimensä mukaisesti luonnon ehdoilla. Tämä tarkoittaa varsinkin Suo-messa, että kesäaika on merkittävin käytännön osaamisen ja oppimisen kannalta. Luonto ja luonnonvara-ala eivät lomaile tai mene kiinni kesäksi. Myöskään kotieläimet eivät vietä kesälomaa. Tämä vuoksi heinäkuuta ei voida sulkea opiskelijavuoden määrittelyn ulkopuolelle.

Edellinen pätee myös moneen muuhun alaan, kuten esimerkiksi matkailuun ja ravintola-alaan. Erityisesti Etelä-Savon kaltaisessa maakunnassa kesä on sesonki, joka tuo elinvoimaa niin

matkailijoiden kuin vapaa-ajanasukkaiden kautta ja tällöin palvelutarjonta ja sen vaatimukset ovat korkeimmillaan.

Huomiot tutkintojen, valmentavan koulutuksen ja muun ammatillisen koulutuksen kustannuskertoimista

Esimerkiksi Etelä-Savon ammattiopisto Esedu toimii monialaisesti. Muuttuneiden kustannustietojen perusteella eri tutkinnot päätyvät eri kustannuskoreihin, minkä seurauksena erityisesti monialaisten koulutuksen järjestäjien mahdollisuudet eri koulutusten järjestämiseen heikkenevät, vaikka kokonaisrahoitus säilyisi ennallaan.

Eri aloilla on erilaiset rahoitustarpeet riippuen siitä, mitä opetusvälineitä tarvitaan. Luonnonvara-alalla tarvitaan kalliita opetusvälineitä alan luonteesta johtuen. Maa- ja metsätalous on koneellinen toimiala, jolta jatkuvasti vaaditaan korkeampaa teknologiaa ja uusien innovaatioiden käyttöönottoa. Mikäli näihin ei ole resursseja, ei alalle tule riittävästi eikä riittävän osaavia tekijöitä.

Etelä-Savo on muuttotappiosta kärsivä maakunta, josta erityisesti nuoret muuttavat pois. Keskeinen keino hidastaa ja pysäyttää tämä muuttotappio on tarjota nuorille koulutusmahdollisuuksia omassa maakunnassa. Erityisen merkittävä tämä on ammatillisen koulutuksen osalta, jossa Etelä-Savon maakunta kärsii jo nyt samaan aikaan luonnonvara-alan työntekijäpulasta.

Huomiot majoituksen korotuskertoimista

-

Huomiot tutkintotyypikertoimista

-

Huomiot yrittäjän oppisopimuskoulutuksen työelämäpalautteen keräämisestä ja laskennasta

Työelämäpalautteen kytköstä rahoitukseen on syytä tarkastella kriittisesti. Vaikuttaa siltä, että työpaikoille tuleva kyselyjen määrä on niin suuri, etteivät työpaikat ennätä vastaamaan niihin vaadittavassa aikataulussa. Tämän seurauksena koulutusta järjestävän tahon rahoitus voi pienentyä.

On hyvä muistaa, että työpaikoilla ensisijainen tehtävä on huolehtia sen perustehtävästä eli sen toimintaedellytyksistä pitkäjänteisesti. Kyselyihin liittyvä byrokratia tulee olla sellaista, että se on helposti hallittavaa ja kannustavaa eikä johda kohtuuttomiin seurauksiin.

Muut huomiot

-

Kallio Vesa
MTK-Etelä-Savo ry.